

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Felére	24 K
Negyedévre	12 K
Egy hónapra	4 K

Egyes szám ára 16 Bbér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATÁS
Lászlóváros 1. sz. Telefonszám: 2

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 138. szám.

Szerda, június 19.

Ujabb sikereink az olasz fronton.

A sajtóhadiszállás jelentése. — Trevizót érik ütegeink lövedékei.

Budapest, június 19. A sajtóhadiszállásról jelentik: Zuhogó eső ellenére a Piave nyugati partján álló csapataink nyomása tovább tart. Két fontos vasúti vonal között, a San Donánál rendkívül heves küzdelmek folytak. Hat kilométernyi területet nyertünk, amelyet lépésről-lépésre kellett meghosszabbítanunk. A Montello hegygerincet szilárdan tartjuk. Itt nyolcezer foglyot, harminchét ágyut zsákmányoltunk. Az Asiagónál és a Brentánál az ellenség ellentámadásai összeomlottak.

Genf, június 19. A franciaországi lapok hírül hozzák, hogy osztrák-magyar ütegek lövedékei érik Trevizót és nagy pusztításokat okoznak. Az ellenség számbeli fölénye érvényesült.

A „Corriera della Sera” szerint az osztrák-magyar hadsereg követi a német példát és pillanatra sem nyújt alkalmat az ellenségnek, hogy beborítsa tüzelésével a támadási vonalat, miáltal eléri, hogy az olasz védekezés gyöngegségét sejteti.

gyázzon, mert megjárja és Pongrácz ezt felelte:

— Kaphat egy pofont — nagy derűtlenség támadt.

Juriga a drágaságról tett kijelentése után az ülés véget ért.

Tisza István a kevesebb fejkvótáról.

— A Ház mai ülése. —

Budapest, június 19. Ma délelőtt a képviselőház Szász Károly elnöklésével ülést tartott, amelyen Bartha Ödön képviselő beterjesztette a véderőbizottság jelentését a katonák özvegyei és árvái ellátásának fölemelése tárgyáról.

— Felkiáltások: Éljen Szurmay!

Ezután áttértek az indemnitás javaslat tárgyalására.

Tisza István gróf mondott nagy beszédet, amelynek elején Andrassy Gyula gróf multkori beszédével polemizál, majd rátér a kormány és a munkapárt közötti viszony ismertetésére. Majd így folytatta beszédét:

— Szemben azzal a felfogással, hogy Magyarországon a fejkvótát rendszeresen megkapják, megállapítja, hogy nem így van. Egyes vármegyék a harmadát, sőt negyedét kapják a fejkvótának. A nép némán tűri ezt, mert hisz belátja, hogy segítség nincs. Bizzunk a végső győzelemben, de Ausztriának és Németországnak meg kell tudni a teljes igazságot. Jó lesz ha Ausztria megtudja, hogy Magyarország nem Kánaán, amikor hónapok óta nem képes rendes fejkvótát adni, sőt kevesebet ad a kelleténél.

Attér ezután Tisza István gróf a nemzetiségi kérdésre. Szerinte a háború igazolta az ő felfogását. A mai helyzet az, hogy tudjuk mit akarnak a csehek, a románok? A kormány adminisztrációs intézkedéssel drákói szigorral járjon el mindennemű államellenes törekvésekkel szemben.

A Ház ülése lapunk zártakor még tart.

Az új bolgár kormány.

Szófia, június 19. A király Malinovot bízta meg az új kormány megalakításával. Malinov a demokraták vezére, aki valószínűleg koncentrációs kabinetet fog alakítani.

A mai tőzsde.

Budapest, jun. 18. Magyar Hitel 1282, Osztrák Hitel 876, Jelzálogbank —, Leszámitoló 787, Agrárbank —, Magyar Bank —, Ingatlan —, Hazai 592, Gizella —, Allamvasuti —, Forgalmi 609, Fabank 962, Közüti 826, Urikány 857, Rima 1083.

A német flotta is támad?

Páris, jun. 19. A „Matin”-nak jelentik: Reims és Compiègnere az ellenség lövedékeinek zápora hull. Várják, hogy a német gyalogsági csapatokkal egyidejűleg a német flotta is támadni fog. Fochnak elfogytak már a tartalékai és legutóbb is csak kimerült csapatok harcbevételével próbálkozott.

Zavargások Bécsben a kenyérvóta miatt.

Bécs, jun. 19. „Az Est” írja: A kenyérvóta váratlan leszállítása nagy elkeseredést kelt a városban. A lakosság izgatottsága nőttön nő.

A községtanács ülésén Weiskirchner polgármester felolvasta azokat a táviratokat, amelyek Ludendorfftól, Hertling német kancellártól, a bajor miniszterelnöktől, a magyar közlekedésügyi minisztertől és Budapest főpolgármesterétől Bécs város sürgős segélykérő távirataira válaszul érkeztek. A táviratok hangja igen udvarias, de kijelentik mindegyikben, hogy sajnos nem segíthetnek.

A rendőrség felhívta a közönséget, hogy tartózkodjanak a rendzavarásoktól. Tegnap jobbra fiatalkorúakból álló csoportok megállították a villamosokat, bevették ablakaikat és sok gyárban is rongálást okoztak.

A munkásság tegnap este ülésre jött össze, amely éjfél után fél egyig tartott.

Az ülésen határozatot hoztak, amely szerint követelik a kenyérvóta visszaállítását, a bérek felemelését, a munkaidő leszállítását és a mielőbbi általános annexionmentes és hadikárpótlás nélküli békét, továbbá az osztrák parlament összehívását.

Bécs, június 19. Paul dr. közlekedési miniszter Berlinből hazaérkezett. Gabonát nem tudott kieszközölni Ausztria számára, csak burgonyát.

A politika hírei.

Sándor Pál a németekről.

Budapest, június 19. A képviselőház tegnap délutáni ülésén Sándor Pál hosszasan foglalkozott Payer német alkancellár kijelentésével, amely szerinte nem jelent mást mint Mittel-Európa megteremtését. Payer azt mondta, hogy ha Magyarország nem megy bele a gazdasági vámunióba, akkor ütött Magyarország sorsdöntő órája. Hogy jön az alkancellár ahhoz, hogy ilyen pisztolyt szegezzen mellünknek, amikor meg akar egyezni velünk? Elismeri, hogy a németek hősiesen viselkedtek Erdélyben, de azután nem viselkedtek a lakossággal szemben szövetségesekhez méltóan. Higgyék el nekem, ahol a németek megjelentek, ott többé fü nem terem. Követeli, hogy a küszöbön álló tárgyalásokon mint önálló gazdasági terület vegyünk részt. Két határozati javaslatot nyújt be. Az egyikben Battyányhoz hasonlóan parlamenti bizottság kiküldését kéri a német szövetség kimélyítéséről tárgyalandó, a másikban felszólítja a kormányt, nyilatkozzék, miért járult hozzá ahhoz, hogy az osztrák kormány nagyobb kölcsönt vett igénybe a jegybanktól, mint a magyar kormány. Sürgetői az önálló jegybank felállítását, az indemnitást megszavazza.

Popovics Sándor pénzügyminiszter a kormány nevében visszautasítja Sándor Pálnak a németekről mondott illetlen kijelentését, az elnök pedig ugyanezért utólag rendreutasítja Sándor Pált.

Heinrich Antal az osztrák helyzetéről, Juriga Nándor a tót nyelvről beszélt. Az utóbbi nagy felháborodást váltott ki ama kijelentésénél, hogy a tót nemzet ragaszkodik jogaihoz.

Felkiáltások: Tót nemzet nincs!

Mikor pedig Juriga azt mondotta Pongrácz képviselő felé, hogy vi-

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

Német hivatalos jelentés.

Berlin, június 18.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az ellenséges tüzérsg egyes flandriai szakaszokon a Lys mindkét oldalán, valamint Arras és Albert között élénk heves tüzzel való meg-rohanás után éjjel után támadást kezdett. A támadást visszavertük és foglyokat ejtettünk.

A német trónörökös hadserege: A Noyon-tól délnyugatra, az Aisnetől délre az esti órákban feléledt a tüzérsg tevékenység. Az Aisnetől északra és Château-Thierrytől északnyugatra visszavertük az ellenség részleges előtöréseit.

Ludendorff.

A magyar svábságról.

Irtá: Dr. Steuer György főispán.

Dr. Czirbusz Géza egyetemi tanár ur a „Torontai” 1918. évi június hó 17-iki számában „A délnémetek néprajza” címmel megjelent cikkében megkapó érvekkel fejtegeti, hogy a németnyelvű monografiát, melyet Bleyer Jakab egyetemi tanár a budapesti sajtóban megpendített, meg kellene írni, illetőleg Szabó Orest dr. néprajzi könyvtárának I. kötetét, mely a délmagyarországi németekről szól, német nyelven ki kellene adni. A németnyelvű monografia kiadását dr. Czirbusz Géza egyetemi tanár ur azzal indokolja, hogy a külföld az aldeutsch álmaiból kiábránduljon, a svábság pedig gazdasági és kulturális önértéke ébredjen s meggyőződjék arról, hogy a magyarság mindig becsülte és méltányolta feltétlenül megbízható szövetségesét és hű támasztékát mindenben, ami hazafias, kulturális, de még demografiás, mert nyilvánvaló, hogy legkönnyebben a németből leszen a jó magyar, a nemzeti statisztikai gazdagodás így a németek csatlakozásán, beolvadásán mulik.

Mindenekelőtt legyen szabad reámutatni, hogy a délmagyarországi németajku népünket nem szoktuk délnémeteknek hívni, hanem magyar sváboknak, mert utóbbi elnevezésükkel őket nem az ország németségéhez, hanem a magyarsághoz számítjuk, illetőleg a magyar nép egyik ágazatának tekintjük, mely hazafiaságában vetekedik a magyarral és főleg megmagyarosodott intelligens fiainak hazafias magatartásánál fogva a szász vagy német nemzetiségi mozgalmakkal soha sem azonosította magát.

A németnyelvű monografiának megírása kétségtelenül üdvös eszme, de annak megírásánál tekintettel kell lennünk az olvasóközönség értelmiségére, gondolkodásmódjára és felfogására. Másképp kell megírni a monografiát a külföld és másképp a magyar sváb nép számára. A külföldi olvasó közönségnek a felvilágosítást, meggyőzést és a téves felfogás eloszlatását célzó érvekkel indokolt monografiát kell megírni. Ellenben a magyar sváb nép számára a telepítés történetének ismertetése után az ő felfogásának és érületének megfelelőleg kellene ismertetni a magyar nemzet által nyújtott alkotmányos szabadság, a gazdasági és kulturális haladás összes előnyeit és a magyarságra való utaltságnak a szükségességét.

Délmagyarországról eddig több németnyelvű könyvet írtak, de mindegyiket méregbe mártott tollal, a gyűlölet hangján írták. Legfőbb ideje volna, hogyha magyar sváb népünknek, mely önhibáján kívül nem tanulhatott meg magyarul, a magyar hazaszeretettől áthatott német nyelvű népies könyvet irnának.

A magyar sváb népről és annak fiairól főispáni székfoglaló beszédemben a következőket mondtam:

„A délvideki svábság hazafias érzelmű és az egységes magyar nemzeti állam erős oszlopa. Magával hozza ezt erős vallásossága, mely a békét és türelmet írja elő. Praktikus érzése és gondolkozása nemcsak gazdaságában, hanem embertársaival való érintkezésében is megnyilatkozik. Megtanulja az őt körülvevő népek nyelvét, alkalmazkodik és dolgozik nagy kitartással, szorgalommal és emberfeletti erővel, hogy magának és gyermekeinek boldogulást, anyagi és erkölcsi haladást biztosítson.”

A derék sváb nép tanult fiai minden gondolatukkal, érzésükkel és egész műveltségükkel a magyar középosztály tagjai. A magyar sváb nép sok jeles embert adott a tudománynak, irodalomnak, technikának, a közigazgatásnak, az összes foglalkozási ágaknak.

A délvideki svábság Magyarországon hazát keresett és hazát talált ezen a földön. Magyarország kenyéradó földjévé és hazájává lett, ezért nem lehet hálátlanná és hűtlenné a magyar nemzet iránt, mely keblére fogadta, földet és jogot adott neki.

Azért, hogy derék sváb népünket dicsérettel illetem, ne tegyen nekem senki szemrehányást. A magyar sváb népet, mely az államalkotó magyarságot erősíti, az elismerést és megbecsülést megérdemli.

Minden rendelkezésre álló erőmmel azon leszek, hogy a magyar svábság jogosult kívánságait teljesítsek, minden akadályt, mely a magyarság és svábság egyetértésének és boldogulásának legesekélyebb mértékben is útját állja, elhárítsanak.

Élőtelöm és így főispáni kötelességem is, hogy a délvideki magyar svábság a magyarsággal az eddiginél még intenzívebben közösen dolgozzon a közös nemzeti érdekekért.

Ez a feladat azonban egyenes kötelességünké teszi, hogy a magyar sváb nép fiainak, akik a népüket ismerik, jogosult panaszaikat átérzik, a közéletben önzetlenül, lelkesedéssel és hazaszeretettel dolgozzanak, lehetőséget adjunk arra, hogy a magyarsággal vállalt erővel, a politikai élet porondján és a vármegyei közigazgatásban is együtt dolgozhassanak.

A délvideki svábságnak erős hazaszeretéből és egyéb sok megbecsülhetetlen jó erényéből fakadó nagy kincsét hazánknak, a magyar nemzetnek intézményesen örök időkre biztosítani kell.”

Ezek 15 évi közéleti munkálkodásom alatt leszűrődött életigazságok, melyeket a magyar nemzeti állam kiépítése, gazdasági, kulturális és szociális haladásának fokozottabb mértékben való biztosítása érdekében mindent megcáfoló tettekben kell megvalósítanunk.

Kishitűség, gáncsvetés és rosszakarat ne állja útját annak a kétségtelenül magyar nemzeti irányzatú közéleti mozgalomnak, mely a magyar svábság, valamint a nemzetiségek érdekes fiait a közéletben a magyarsággal való vállalt erővel kifejtendő munkálkodás terén megfelelő szerephez és feladatkörhöz akarja juttatni.

A közélet munkaszatálánál jut biztos és

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Csütörtökön, jun. 20-án fél 7 és fél 9 órakor.

Detektiv-ujdonság!

Rejtelmes
: utasok :

Szenzációs detektiv-dráma 4 felvonásban.

Főszereplő Harry Piel.

Mindent letipornak a „BESTIÁK”.

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 1-50 K, I. hely 1-20 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

megfelelő hely mindenkinek, aki hazáját igaz hazaszeretettel, becsületes munkával, önzetlennül és némi élethivatással is szolgálja.

A nemes tettekben, az önzetlen közéleti munkában a polgárság jogosult érdekeinek felkarolásában, a társadalmi harmónia megteremtésében és biztosításában és ezzel a magyar haza szolgálatában legyen köztünk mindig egyetértés, ha kell nemes verseny, de sohasem gyűlölködés és alattomos gáncsvetés.

Az önzetlen és lelkes közéleti munka egyedüli útja az ezer sebből vérző magyar hazánk újjászületésének és a magyar nemzeti állam újabb ezeréves jövőjének.

HIREK

— **Katonai szemle.** Adamovits Egidiusz vezérőrnagy tegnap este Temesvárról Nagybecskerekre érkezett, ahol ma szentelt tartott a 12. gy. e. pótzászlóalj felett.

— **Partilla Géza meghalt.** Megint egy szilapos tagja a nagybecskereki társadalomnak költözött el az élők sorából. Partilla Géza, a Nagybecskereki Népbank érdemes vezérigazgatója ma reggel 8 órakor, Gimnázium-utca 27. sz. alatti lakásán 72 éves korában elhunyt. Az öreg ur magas szikár ember volt, tipikus alakja a nagybecskereki régi vágású embereknek. Még nyolc nappal ezelőtt főtt volt: cigarettáért járt a nagytözsdeben. Régi baja: érelmeszesedés az utolsó héten annyira erőtt vett rajta, hogy teljesen elgyöngült és ma reggel csendesen kiszenvedett. Felesége, Mesznik Mária fürdön van, halálos ágyánál a leányai, Luy Péter jankahidi jegyző felesége és öz. Gokler Pfneisel Klára voltak jelen Steiner Gyula dr. kezelőorvosával. Partilla Géza halála mély gyászba borította a Nagybecskereki Népbankot, amelynek íróasztalánál mint könyvelő kezdte meg pályafutását és tizennyolc esztendő óta vezérigazgatója volt. A bank épületére, továbbá a városházára kitűzték a gyászlobogót, mert Partilla sok más tisztségén kívül tagja volt a város képviselőtestületének is. Temetése iránt ma délig még nem történt intézkedés.

— **Papszentelés és primiciák.** Temesvárról jelentik: Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök tegnap szentelte fel a végzett theologusokat, akik a következő helyeken tartják első szentmiséiket: Balogh István a budapesti Angolkisasszonyok templomában. Manuduktora: Molnár János prelátskanonok, országgy. képviselő lesz. Bidó (Hoffmann) József Gyűlvészen. Manuduktör és szónok: Unterweiger Lothár dr. ujjpécsi plébános. Klinkó Márk Jászberényen. Schill Sebestyén Rétháton. Manuduktör: Frank Károly rétháti plébános, szónok: Korner József dr. temesvári theol. tanár. Urbán Ferenc Temesgyarmaton. Manuduktör: Demele Ferenc főesperes-plébános, szónok: Kovács István theol. tanár. A primiciák e hó 23-án lesznek, Klinkó Márk kivételével, aki primiciáját június 29-én tartja.

— **Halálozás.** Birdai Termachich Miksa nyug. törvényszéki irodatiszt 64 éves korában hosszú szenvedés után tegnap este 1/2 7 órakor meghalt. Temetése holnap délután 5 órakor lesz a Toldy Ferenc-utca 2117. sz. házból. A halálos alkalmából a kir. törvényszék épületére kitűzték a gyászlobogót.

— **Koszorúmegváltás.** Termachich Miksa nagybecskereki kir. törvényszéki irodatiszt elhalálozása alkalmából a kir. törvényszék és járásbírószék bírói és hivatalnokai 48 koronát gyűjtöttek, amelyet koszorúmegváltás címén a róm. kath. árvaház céljaira lapunkhoz beküldtek. Az összeget rendeltetési helyére jutattuk.

— **A Bégába dobott ember kiléte.** Temesvárról jelenti tudósítónk: Egy héttel ezelőtt a Bégából egy meggyilkolt ember holttestét fogták ki. A nyomozás megállapította, hogy Ibrahim Jusuf macedón cukorkaárus volt az illető, aki június 6-án eltávozott lakásáról és azóta nem került elő. A Józsefvárosban lakó

macedón cukorkaárusok a fényképben ráismer-
ték Ibrahim Juszufrá. Hogy ki ölte meg a sze-
rencsétlent, nem tudják.

— **Mindenkit érdekel, aki olvas az Érdekes Ujságnak az újítása, hogy a lap minden szá-
mában egy teljes kis regényt közöl.** Nagy
Endre maga illusztrálta rovata, rengeteg ol-
vasni való, friss aktuális képek sokasága van,
ezenkívül minden számban. Az Érdekes Ujság
pályázatai pedig mindig eseményei a magyar
társadalomnak és irodalomnak. Az Érdekes
Ujság egyes száma 80 fillér. Előfizetés egy
negyedévre 10 korona.

— **A szőregi pék szőhárosságai.** Maszalie-
vits Milánnak még néhány év előtt is pék-
üzlete volt a torontálmezei Szőregen és jó-
módu embernek ismerték a környéken. Azon-
ban a péket a háborus állapotok, a pénzbe-
ség a könnyű életre csábították. Mindennapos
volt Szegeden s a sütőlapát helyett szivese-
ben forgatta a kártyát. Szemhunyorítás nél-
kül adott le ezeket ferblin, makaón. Felesége,
látva, hogy az urát a lejtőn nem lehet meg-
állítani, magához vette a még megmaradt
34.000 korona készpénzt és egy szép napon
faképnél hagyta a férjét. Maszalievits ekkor
bezárta a péküzletet és folytatta a könnyű
életet. Azonban ehhez pénz is kellett. Dol-
gozni már nem szeretett, így szőhárossá-
gokra adta magát. Kisebb-nagyobb összege-
ket csalt ki hiszékeny emberektől, azon a ci-
men, hogy fát, szentet, lisztet, korpát szállít
nekik. 15 rendbeli csalással vadolva, állott
szombaton Maszalievits Milán a szegedi tör-
vényszék büntető tanácsa előtt, mely Pókai
Elek táblabíró elnöklétével tárgyalta az ügyet.
Maszalievits, aki február óta vizsgálati fogoly,
rossz magyar kiejtéssel, ravaszul mosolyogva
védekezik. A csalások egy részét tagadja,
másrészt beismeri ugyan, de nem bűnös,
mert csak azért nem szállíthatta az árukat,
mivel közben letartóztatták. Ő nem kért előleget
senkitől, ráerőszakolták, mert megbíztak benne,
— mondja az Albániából származó pék. Dél-
után négy órakor hirdette ki Pókai elnök az
ítéletet. A törvényszék bűnösnek mondotta ki
Maszalievits Milánt többrendbeli csalás vétsé-
gében és egy év börtönre ítélte. Ugy a
vádolt, mint az ügyész felebbezett.

— **A Legjobb Könyvek vezet a magyar könyv-
piacon a népszerűségben.** Ami érdekes és iro-
dalmit termel a magyar és a világ-szépiroda-
lom, az mind megjelenik a Legjobb Könyvek-
ben. A magyar klaszikusok sorozatát most nyi-
totta meg „Ahol a pénz nem Isten” egy tel-
jes Jókai regény a Legjobb könyvekben. Egyes
szám ára 70 fillér.

— **A gyomor tájékanak felfújtsága, hascsi-
karás, savanyu fölbőfűgés, nagyfoku gyomor-
égés, étvagytalanság** eseteiben a természetes
Ferenc József keserűviz azon tulajdonságánál
fogva, hogy a gyomor és a bélsatorna kitisz-
títását gyorsan és alaposan elvégzi, nemcsak
az emésztésre gyakorol jótékony befolyást,
hanem az általános közérzetre is.

— **Egy gyálai embert hat hónapra ítélték
liszttrágitásért.** Szegedről jelentik: Érdekes
kihágási ügyet tárgyalt tegnap délután Arvay
Ferenc dr. rendőri büntetőbíró. Ez az ügy is
mutatja, hogy hány kézen fordul meg az áru-
cikk, míg a fogyasztóhoz jut. Ugy kezdődött
az eset, hogy Popov Balázs torontálmezei
gyálai lakos Gyálán engedély nélkül maximális
áron fölül másfél métermáza búzát vásárolt,
amelyet Mahrer Gyula szegedi malomtulajdo-
nos öröklött meg — Popov állítása szerint —
engedély nélkül. Popov Balázs Mahrer Gyulá-
tól is vett háromszáz kiló rozslisztet különként
3 koronáért. Popov az engedély nélkül vett
rozslisztet eladta aztán Györgyi Antalnak
különként négy koronáért, aki a lisztet eladta
tápai asszonyoknak különként 4 korona 60 fil-
lérért. Popov Balázs Györgyi Józsefnének is
adott el a rozslisztből nagyobb mennyiséget 4
koronáért különként. Györgyi Józsefné is eladta
ismeretlen asszonynak a lisztet 4 kor. 60 fil-
lérért. Mindezt Popov vallotta a rendőrbíró
előtt. Györgyi Antalné és Györgyi Józsefné is be-
ismerték, hogy engedély nélkül és maximális
áron fölül vették a lisztet Popovtól. Arvay dr.
rendőrbíró Popov Balázst nyolc rendbeli ki-
hágásért 6 hónapi elzárásra és 2000 korona
pénzbüntetésre, Györgyi Antalné és Györgyi
Józsefnét egyenként 30 napi elzárásra és 500
korona pénzbírságra ítélte. Mahrer Gyula ügyét,
aki katonai szolgálatot teljesít, az illetékes ka-
tonai hatósághoz tette át a rendőrbíró.

— **Rejtelmes utasok** a címe annak a szen-
zációs detektiv-dramának, mely holnap, csütör-
tökön kerül vászonra a „Modern Moziban.”
Ez a film idegizgató tartalma, a színészek ki-
tűnő játéka, a modern kinotechnika összes
trükkjei, valamint az elsőrangú rendezés által

az idény összes detektiv-filmjei közül kiemel-
kedik s a legnagyobb érdeklődésre számíthat,
ugy hogy bizonyára ismét zsúfolt nézőtere lesz
ez estén a Modern Mozinak.

— **Szenzáció a Képes Ujság** minden egyes
száma. Érdekfeszítő olvasmányokkal, tanulsá-
gos tudnivalókkal, szenzációs rajtvénypályáza-
tokkal, fantasztikus történetekkel van teli min-
den száma, ugy, hogy tíz könyvben sem talál
annyi olvasni valót, mint a Képes Ujság egy
számában, melynek ára a mai közdrágaság
dacára csak 60 fillér. Előfizetési ár egy negyed-
évre 750 korona.

Katonaotthon Temesvári-ut 1500. szám alatt
nyitva minden nap délután 2—9 óráig.

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Június 20. Csütörtök: Fátyol Heddy és Radócz
Ferenc bucsuestéje. *Mágnás Miska.* Operett.
(Páros)

Június 21. Péntek: *Éva.* Operett. (Páratlan.)

Június 22. Szombat: *Cigány szerelem.* Ope-
rett. Karácsonyi Ili bucsuestéje. (Bérlatszűnet.)

Június 23. Vasárnap: d. u. *Gyimesi vad-
virág.* Rendes helyárrakkal. Este: *Bolond.*
Színmű. (Bérlatszűnet.)

Június 24. Hétfő: *Éva.* Operett. (Páros.)

Június 25. Kedd: *Váljunk el.* Vigjáték. (Pá-
ratlan.)

Június 26. Szerda: Bucsuelőadás *Szentgáli
Márta.* Zöldy Márton színműve. (Páros.)

Három egyfelvonásos.

Szerencsés ötlet volt a direkeiótól, amikor
tegnap este három egyfelvonásos szindarabot
hozott színre: egy drámát, egy vigjátékot és
egy operettet. Egy hét még a színi szezon és
ezen egy hét alatt — amikor itt a hirtelen be-
köszöntött kánikula — változatos, jó műsor
vonzhatja csak a közönséget a színházba.
Odakünn még süt a nap nyolc órakor, hevit
az aszfalt, odabenn a színházban is kellemet-
lenül nagy a hőség, a páras hőhullámokat,
amelyek elbágyasztanak nézőt és színjátszót
egyaránt, szinte látni véljük a levegőben. Nem
is csodálkoztunk hát, amikor nyolc óra helyett
csak fél kilenc tájban tódult a közönség be-
felé és ekkor kezdhették meg az előadást
Wilde Oszkár egyfelvonásos drámájával: a
Florenzi tragédiával. *Simone* florenzi kereskedő,
akinek feleségére: a szép *Biancára* szemet
vet *Guidó* Bardi herceg, párbajra szólítja ez
utóbbit, akit meg is öl a nyílt színen. Ez az
egész, ami a kis drámában történik, de hisz
nem is a történés a fontos ebben, hanem a
Wilde Oszkár erős drámai stílusa, csodás nyel-
vezete, sötét életfilozófiája az, ami kilüktet
belőle, ami megfogja a nézőt és a végén, a
végső drámai jelenetnél libabőrössé teszi a
hátunkat. *Kemény* Lajos játszotta a kereske-
dőt. *Wilde* Oszkár drámai aláfestéseit itt-ott
egészen jól reprodukálta. *Zöldy* Vilma *Bian-
cája* kitűnő megtestesítője volt a nőnek, a
Wilde Oszkár-féle nőnek, aki megölt kedve-
sének holtteste felett az eddig gyűlölt férje
karjaiba omlik e szavakkal: „Miért nem mondtad,
hogy ilyen erős vagy?” és a férfi: „Miért
nem mondtad, hogy ilyen szép vagy...” és le-
esőkolja az ajakát. A herceget *Lugossi* Dani
játszotta inkább több igyekezettel, mint szeren-
csével. A meghalási jelenete elég jó volt és
ezzel pótolta többi gyöngességét és — szerep
nemtudását.

A „Szerződés” Egyed Zoltán egyfelvonásos
vigjátéka volt a második darab, amelyet direkt
Medgyaszay Vilmának, a kabaré királynőjének
irtak. A színésznőt *Bordás* Rózsi, a színészt
Jávor Ervin adta. *Bordás* Rózsi ezuttal is sok
tapsot kapott szerencsés alakításáért. Ugyan-
csak kijutott a taps Jávornak is, aki ezt a
szerepét gondosan dolgozta ki. Kis szerepé-
ben jó volt *Dani* Nusi. — A „Szép Galathea”
című mitológiai operett előadásáért hálás
lehet a közönség *Bethleni-Bruckner* Lászlónak,
aki azt a csodás zenéjű kis *Souppé*-operettet
mesteri kézzel dirigálta. Bevezető zenéjét kü-
lönösen nagy hatással játszotta le a zenekar,

amiért a dirigenst a közönség zajos óvációban
részesítette. A Szép Galatheát *Kohut* Irma
alakította. Ez a fiatal színésznő minden egyes
felléptével meggyőz bennünket arról, hogy a
színpadra teremt, ahova különösen pompásan
csengő, tiszta hangja praedesztinálja. *Fátyol*
Heddy Ganimed, *Tarnay* a szobrász szerepé-
ben bizonyították be énektudásukat. *Mátthé*
Gyula sikerült maszkja a műmecenás szerepé-
ben nagy derűtséget keltett. A három egyfel-
vonásost ma megismétlik. —cho—

Szerkesztői üzenet.

C. H. Helyben. Ön azt írja beküldött cikké-
ben az illető színművészről: „Privát életéről
keveset tudnak, a művész csendes, világgal
nem törődő életet él, minden szabad idejét
céljának szenteli s nagy ambícióval törekszik
művészetét a legmagasabb fokig kiképezni. Ha
a publikum megismerné benne az embert, el-
csodálkozna rajta, ha az ünnepeket kedvence-
nek lelkét megpillantaná s egyenes jó szívét,
amely képes egy vízbefult pillangóért is szo-
morkodni. Merész, érdekes lelke megnyil-
vánult a napokban stb. . . Egész lelke ott
csillogott homlokán stb. . .

Igy és ilyen bombasztikus tenorban folyta-
tódik az egész cikk és még ön azt akarja,
hogy ezt a stílusgyakorlatot le is adjuk. Ejnye,
ejnye! Hát ki kíváncsi X vagy Y művész pri-
vát életére? Elég az, hogy a közönség előtt
hogyan és mit produkál, arra senki sem ki-
váncsi vajjon szomorkodik-e egy vízbefult
pillangóért vagy sem. Tőlünk szomorkodhat.
Meg hogy a lelke ott csillogott a homlokán!?
Ön látta? Mi nem.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.
3497—1918. szám. 642

Pályázati hirdetmény.

Écska községben üresedésben lévő segéd-
jegyzői állás betöltésére pályázatot hirdetek.
Az állás javadalmazása:

1. Évi fletés 1600 korona és négy ötödéves
korpótlék a 100 korona.
2. Évi 240 korona lakbér.
3. Állami kiegészítés a kir. adóhivatalból
évi 200 korona.
4. A segédjegyző részére törvényes háborus-
segély.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám
follyó évi július hó 10-ig annál is inkább nyujt-
sák be, mert később érkezéseket figyelembe
venni nem fogok.

Nagybecskerek, 1918 június hó 9-én.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

Ad 20578—1918. árv. sz. 651—21

Hirdetmény.

Torontálvármegye árvaszéke ezennel köz-
hírré teszi, hogy a „Torontál” 130., 131. és
132. számában 20578—1918. árv. szám alatt
megjelent és kiskoru Radulov Brankó ingat-
lanaira vonatkozó próbaárverés 1918. évi
június hó 23-án d. e. fél 10 órai kez-
dettel *Berekszőnémeti* község székházában
lesz megtartva.

Nagybecskereken, 1918 június 17.

Wattay, árvaszéki elnök.

619

Dárásbíró

39 éves, nőtlen, keresztény,
diplomás ügyvéd, a háboru
után társulna jól menő ügy-
védi irodához. Az illető ügy-
véd lányát már most fele-
ségül venné. Szívesen fogad
más házassági ajánlatot is.
Válasz „Felmentett” jelgé-
vel, dupla borítékban a szer-
kesztőségbe kérérik. —

Torontálmegyei községi- és körjegyzők egyletének elnöksége.

30—1918. j. e. sz.

640

Felhívás

Torontálmegye községi-, kör- és segédjegyzői karához, valamint az egylet tiszteletbeli és pártoló tagjaihoz.

Az idő rövidsége miatt és a háborúparancsolta takarékosági elvből, — eltérően az eddigi írásos külön meghívástól, — van szerencsénk a következő meghívóval közgyűlésünk határidejét meghirdetni és egyúttal felkérni a kartársakat, hogy a netáni indítványokat legkésőbb a választmányi ülés megkezdéséig az egylet főjegyzőjéhez juttassák.

Meghívó.

A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete által Nagybecskerekben a vármegye székházának közgyűlési termében 1918. évi június hó 22-én délelőtt 11 órakor tartandó

rendes évi közgyűlésre

és ugyancsak június hó 22-én délelőtt 9 órakor az alispáni kisteremben tartandó választmányi ülésre az egylet tisztikarát, választmányát és összes tagjait tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki évi jelentés.
2. Az egylet 1917. évi számadásának felülvizsgálata.
3. Az egylet 1918. évi költségelirányzata.
4. Orsó Gáspár egyleti pénztárnok lemondása és az állás választás utáni betöltése.
5. Orsó Gáspár indítványa D Bodó Mátvás röpiratának terjesztése tárgyában.
6. Tóth Béla kőcsei jegyző indítványa a magánmunkálati díjak felemelése tárgyában hozott határozat végrehajtására.
7. Grandjean Géza csentai jegyző indítványa a katonai elfogatidij felemelése iránt.
8. Ugyanannak indítványa a községi- és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról alkotott 1913. évi LX. t.-c. némely §§ ainak novelláris uton leendő megváltoztatása iránt.
9. A Budapesten folyó hó 26-án tartandó országos központi egyesületi közgyűlésre küldöttségi tagok választása.
10. Esetleg kellő időben beadandó indítványok.

Garabos, 1918 június hó 15-én.

Grandjean Géza,
egyl. főjegyző.

Vihelyi Géza,
egyl. elnök.

Gépészt

keres az aratási és eséplési munkálatokhoz

Jagodits Bogumil
földbirtokos, Kanak.

650

Kezdő irodistanó

Kereskedelmi szaktanfolyamot végzett leány, mint gyors- és gépirónő

állást keres.

Cím a kiadóban.

647

Egy-két hónapos

bernátmegyi kutyát

megvételre keresek.

644

Terzin Zsivkó, Nagybecskerek.

NAGYBECSKEREKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

A Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat részvényesei a f. évi június hó 23-án, vasárnap d. e. 10 órakor az intézet helyiségeiben tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívatnak.

600

Napirend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Igazgatósági jelentés a Temesvári Első Takarékpénztárral létesítendő érdekközösség és az alaptőke felemelése tárgyában.
3. A Temesvári Első Takarékpénztárral kötött affiliálási szerződés ratifikálása.
4. Határozathozatal a bank részvénytőkéjének 300.000 koronáról 500.000 koronára való felemelése tárgyában.
5. Az alapszabályok általános módosítása.
6. Egy igazgatósági tagnak és a feügyelő-bizottságnak választása

Nagybecskerek, 1918. évi június hó 5-én.

A Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból: A közgyűlésen csak azon részvényesnek van szavazati joga, kinek részvénye legalább egy hónappal a közgyűlés előtt a bank részvénykönyvében nevére átíratott és aki a saját nevére szóló részvényeit a függő osztalékszelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a bank pénztáránál letéteményezte.

Hordó-árverés.

1—1918. szám.

Folyó évi június hó 30-án délelőtt 9 órakor Nagyöszön, néhai Buding Ede házában önkéntes árverés útján eladásra kerül kb. 2600 hektoliter kisebb-nagyobb hordó. Megtekinthetők Frekot György gyám közbenjötté mellett bármikor

Dr. Haller Károly kir. közigyző.

649.

Ugyanakkor és ugyanott próbaárverés útján eladatik kb. 8 hold belsőség, szőlővel, lakházzal és pincékkel, kisebb parcellákra osztva.

Alulírott által ezennel közhírré tétetik, hogy a **Perlaszi határban legelőnek bérbeadandó volna** szabadkézből az idei évben még nem legeltetett, ... sem nem kaszált

115 hold kaszáló.

Érdeklődők bővebbet alulírottnál Torontáludvaron tudhatnak meg, akivel az ... egyezséget is megkötethetik.

646

Bakonyi Gászló.

Lószerszámok, ekék, ökrösszekér, lovas-kocsik, ökörjármok, fűkaszálók, továbbá 800 kéve nád

eladó

cs. és kir. Garnisonsmenage intézőségénél Nagybecskerek. — Iroda: Temesvári-utca 36. (Winter-féle ház.) — Az eszközök megtekinthetők: Német-utca 59/61. (Konkoly-féle ház.)

645

JENŐI JÓZSEF nagytárnoki lakos „Nagy-tárnok“-on a Béga mellett kellemes kilátást nyújtó lakása, melyben 5 lakószoba, koresma, 1 mézszárszék, 2 konyha, 1 előszoba, 2 kamra, 1 pince, 1 istálló, 1 kotárka, 1 felszer, (kocsiszin) s a lakás telkén 1/2 hold 5 éves finom csemegezőlővel beültetett szőlőskert van, az épület új.

36000 koronáért örökárban eladó.

621

A venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonossal az említett helyen.